

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย ใ้เน้นถึงความสำคัญของการศึกษา ในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำคัญของการพัฒนาประเทศ ประเทศไทยในระยะพัฒนานี้มีความต้องการเร่งด่วนทางการศึกษา การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องสนองความต้องการของประเทศ คือการผลิตกำลังคน (Manpower) อันจะเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้วย จึงมีการวางแผนทางการศึกษาและสนับสนุนงานทางการศึกษาเพิ่มขึ้น ตลอดจนการพัฒนาการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา "ผลการพัฒนาอุดมศึกษาที่เห็นชัดในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจแผนแรก คือขยายการผลิตนักศึกษาชั้นอุดมศึกษาให้มากขึ้น...งานปรับปรุงอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้ดำเนินการขยายอาคารสถานที่จัดหาอุปกรณ์ในการสอนให้มากขึ้น เพิ่มจำนวนอาจารย์สอนทั้งไทยและต่างประเทศ..."^๑

การศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเป็นสิ่งสำคัญในอันที่จะสนองความต้องการของประเทศที่กำลังพัฒนาเป็นอย่างมาก

ระบบการศึกษา โดยเฉพาะในค่านอุดมศึกษา นอกจากจะฝึกฝนอบรมให้ประชาชนเป็นพลเมืองดี มีบุคลิกลักษณะเหมาะสมต่อสังคมแล้ว ยังต้องผลิตกำลังคนใหม่ปริมาณและคุณภาพ เพื่อสนองความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคม ในปัจจุบันเป็นที่ทราบกันทั่ว ๆ ไปแล้วว่า ประเทศที่กำลังพัฒนาย่อมขาดแคลนกำลังคนในระดับกลางและระดับสูงทุกแห่งไป ^๒

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, รายงานผลการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (๒๕๐๔ - ๒๕๐๘)

^๒ กุญแจ พลาญกูร, บทบาทของวิทยาลัยเอกชน, วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ (ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ เดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๑๒)สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี หน้า ๑

มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งที่เพิ่มพูนความรู้สร้างสติปัญญาให้แก่ผู้เรียน เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตต่อไป และเป็นสถาบันทาง สังคมอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นตามความต้องการ และความจำเป็นของระบบสังคมใหญ่ คร.กัญญา สาธร^๓ ได้กล่าวถึงหน้าที่หลักของ มหาวิทยาลัย ๔ ประการ พอสรุปได้ดังนี้คือ

๑. วิจัยหาความรู้ใหม่และส่งเสริมวิชาการ (Research and Scholarship) หมายความว่ารวมถึงการเผยแพร่ (Publication) ผลงานวิจัยและงานวิชาการต่าง ๆ ด้วย โดยการพิมพ์หนังสือวิชาการสาขาต่าง ๆ และการพิมพ์วารสารวิชาการซึ่งเป็นงานประจำของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยต้องช่วยให้สังคมได้รับผลประโยชน์ในด้านวิชาการจากมหาวิทยาลัย ในฐานะที่มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันหนึ่งของสังคม

๒. ให้ความรู้ทั่วไป (General Education) และความรู้เฉพาะ (Specialization) แก่สมาชิกของสังคมโดยการสอน (Instruction) การให้ความรู้ เป็นการปฏิบัติทางสองทาง (a two-way process) คือบุคลากร (Staff personnel) ของมหาวิทยาลัยให้ความรู้มูลฐานแก่สมาชิกของสังคม เช่นเดียวกับสมาชิกเหล่านั้น ก็ค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติมจนได้รับความรู้ใหม่ ๆ มอบให้แก่มหาวิทยาลัย พร้อม ๆ กับการรับ การสอนของมหาวิทยาลัย ซึ่งนอกจากเป็นการสอนแล้วยังเป็นการรักษาความรู้และวัฒนธรรมของสังคมให้แก่คนรุ่นต่อไป

๓. เตรียมพลเมืองผู้มีการศึกษาสูงให้แก่สังคม (Preparation of Educated People) มหาวิทยาลัยต้องจัดประสบการณ์ทุกชนิดทั้งในหลักสูตรและรวม หลักสูตรให้แก่สมาชิกของสังคมที่มารับบริการอย่างเพียงพอ เพื่อให้เขาได้รับประสบการณ์ตรงและรับการอบรมจนเป็นผู้มีการศึกษาสูง (educated man) เมื่อออกจากมหาวิทยาลัยไป โดยมีลักษณะ ๒ ประการ คือ

^๓ กัญญา สาธร, แนวความคิดสำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัย, นิสิตนักศึกษา ฉบับวันที่ ๑๘ (มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๔) หน้า ๘ - ๑๐

- ๓.๑ ใช้ภาษาได้ดีและมีประสิทธิภาพ ทั้งภาษาประจำชาติและภาษา
ต่างประเทศที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ
(Mother-Tongue and Foreign Languages)
- ๓.๒ มีจรรยาบรรณทในการสังคม (Social Manners)
- ๓.๓ มีรสนิยมสูง ทั้งเรื่องปกติธรรมดาและสุนทรีย์ภาพ (Proper Tastes)
- ๓.๔ รู้จักใช้ความคิด พิจารณาเหตุผลและตัดสินใจได้ถูกต้อง (Reflection)
- ๓.๕ มีความเจริญงอกงามอย่างไม่หยุดยั้ง (Continual Growth)
ทั้งในด้านสุขภาพ พลานามัย เชาว์ปัญญา จิตใจและการสังคม
- ๓.๖ รู้จักนำหลักวิชาไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ และดำเนิน
ชีวิตโดยทั่ว ๆ ไป (Interpretation of Academic Sources
into Action)

๔. ให้บริการแก่สังคม (Social Services) การให้บริการในเรื่อง
วิชาการและบริการอย่างอื่น ควรให้ตามกำลังความสามารถและขอบข่ายของงาน ที่
มหาวิทยาลัยมีบุคลากรทำอยู่เป็นประจำเกี่ยวกับการให้บริการ มหาวิทยาลัยควรมีนโยบาย
ที่แน่นอน และทำเป็นทางการ

หน้าที่ของมหาวิทยาลัยดังกล่าวมานี้ เป็นหน้าที่หลักที่มหาวิทยาลัยควรจะ
คำนึงถึงและถือเป็นหลักปฏิบัติ ในเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่ในการจัดประสบการณ์และอบรม
ให้บัณฑิตนักศึกษาเป็นผู้มีการศึกษาสูง โดยให้ใช้ภาษาได้ดีและมีประสิทธิภาพทั้งภาษาประจำ
ชาติและภาษาต่างประเทศนั้น นับเป็นสิ่งจำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะเกี่ยว
กับ ภาษาต่างประเทศ ในประเทศไทยมีการตื่นตัวในด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ เพราะ
ภาษาต่างประเทศจะเป็นสื่อที่จะช่วยให้ความเข้าใจความคิดของกันและกัน ทิศค่อหน้าที่การงาน
กันรู้เรื่อง ทำหน้าที่ประสานความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์ของมนุษย์ในด้านการพูด การค้า และ
การศึกษา เช่นภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น

ภาษาอังกฤษนั้น เป็นภาษาที่นิยมกันทั่วโลก และมีบทบาทสำคัญมาก โดยเฉพาะในด้านการศึกษา เพราะหนังสือ ตำราเรียนต่าง ๆ โดยเฉพาะสำหรับระดับ การศึกษามหาวิทยาลัย ผู้เรียนต้องศึกษาอย่างกว้างขวาง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาจาก ตำราต่าง ๆ นี้ และต้องอาศัยความรู้ด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี จะเห็นได้ว่าหลักสูตรของการ เรียนระดับนี้ในทุกแขนงวิชา ได้เห็นถึงความสำคัญของการมีความรู้ทางภาษา อังกฤษ จึงมีวิชาภาษาอังกฤษบรรจุอยู่ในหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถ ในภาษาต่างประเทศนี้ด้วย นอกจากภาษาอังกฤษจะมีความสำคัญแล้ว ภาษาฝรั่งเศส ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน เพราะเป็นภาษาที่นิยมพูดกันแพร่หลายทั่วไป เป็นภาษาที่ได้รับความนิยมเกียรติเป็นภาษาราชการ เป็นภาษาทางการค้า กฎหมาย นอกจากนี้ภาษาต่างประเทศ ภาษอื่น ๆ อีกหลายภาษาก็นับว่ามีประโยชน์ เพราะชีวิตของเราปัจจุบัน มักจะเกี่ยวข้องกับภาษาต่างประเทศมากขึ้น จึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้ได้รับการ เรียนรู้ที่ดีที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต และ ประกอบอาชีพ

ในการสอนภาษาต่างประเทศ ผู้สอนควรจะคำนึงว่าจะสอนอะไรและสอน อย่างไม่อย่างใดจึงจะให้ผู้เรียนได้รับผลสำเร็จมากที่สุด นักภาษาศาสตร์ นักจิตวิทยา และครู ได้ทำงานร่วมกันและค้นพบว่า วิธีการสอนแบบใหม่ ซึ่งอาศัยหลักภาษาศาสตร์ เป็นพื้นฐาน วิธีการสอนภาษาต่างประเทศตามหลักภาษาศาสตร์ (Linguistic Method) เป็นวิธีที่สามารถทำให้การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถนำภาษาที่เรียนไปใช้ประโยชน์ สามารถสื่อความหมายกับผู้อื่นได้

การสอนภาษาต่างประเทศตามหลักภาษาศาสตร์ เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการ เรียนทั้ง ๔ ด้าน ^๕ คือด้านการฟัง (Listening) การพูด (Speaking) การอ่าน

^๕ Peter F. Oliva, The Teaching of Foreign Language, (Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, New Jersey 1969.) P.20

(Reading) และการเขียน (Writing) และเน้นในการฝึกความสามารถในการพูดและความสามารถในการฟังเข้าใจ การสอนให้เกิดทักษะต้องมุ่งให้ผู้เรียน เรียนสิ่งที่ถูกต้องและเกิดนิสัยทางภาษาที่ถูกต้อง (Correct language habit)

โสตทัศนูปกรณ์สำหรับการสอนมีบทบาทสำคัญในการเรียน การสอนภาษาต่างประเทศตามหลักภาษาศาสตร์ เพราะผู้เรียนจะได้เรียนรู้รู้อย่างดี ถ้าได้เรียนจากประสบการณ์จริง หรือใกล้เคียงกับความจริง ได้รับประสบการณ์ทางการเห็นและการฟัง โดยใช้อุปกรณ์ช่วยการฟังและฝึกพูด ผู้เรียนจะมีทักษะการฟังและการพูดอย่างดี อันจะทำให้เกิดความเข้าใจ สามารถเรียนภาษาต่างประเทศประสบผลสำเร็จ และการใช้โสตทัศนูปกรณ์ก็เป็นการแก้ปัญหาเรื่องประสิทธิภาพของการเรียนได้ ในเรื่องการใช้โสตทัศนูปกรณ์นี้ อาจารย์วิจารณ์ ศรีสะอาด^๕ ได้กล่าวถึงว่า โสตทัศนูปกรณ์มีความสำคัญและจำเป็นในการแก้ปัญหาเรื่องประสิทธิผลและประสิทธิภาพทางการศึกษา (Productivity and Efficiency) ซึ่งเป็นปัญหาทางการศึกษาของประเทศไทย

...ควรจะได้มีการนำเอาเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ใหม่ ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนด้วย เช่น โทรทัศน์เพื่อการศึกษ เครื่องช่วยสอน (Teaching Machine) และ บทเรียนสำเร็จรูป (Programmed Instruction) เป็นต้น การใช้สื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์เพื่อการศึกษานั้น ครั้งหนึ่ง เคยคิดว่าเป็นของฟุ่มเฟือย แต่ปัจจุบันได้มีการยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่าของเหล่านี้เป็นสื่อการสอน (Instructional Media) ที่มีประสิทธิภาพสูง ที่สามารถช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้น...

^๕ วิจารณ์ ศรีสะอาด , "สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการทางการศึกษาของประเทศไทย" , ศูนย์ศึกษา (ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๑๒) หน้า ๑๘

โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ นับว่ามีประโยชน์และคุณค่าต่อการศึกษา การสอนมาก เมื่อมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี วิทยาการต่าง ๆ มีความก้าวหน้าอย่างกว้างขวาง จึงมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการสอนสาขาวิชาใดก็ตาม รวมทั้งการสอนภาษาต่างประเทศด้วยเช่นกัน เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในทางการศึกษา เช่น โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ศึกษา เทปบันทึกเสียง เครื่องช่วยสอน ภาพยนตร์ ฟิล์มสตริป สไลด์ ฟิล์มลูป และเครื่องฉายต่าง ๆ เป็นต้น

เกี่ยวกับคุณค่าของโสตทัศนวัสดุนี้ ได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของโสตทัศนูปกรณ์ในการเรียนการสอน ผลของการศึกษาปรากฏว่าได้ผลดังนี้ คือ ๖

๑. โสตทัศนวัสดุช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งต่อการเรียนรู้

๒. โสตทัศนวัสดุช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความเข้าใจความหมายและกระสวนความคิด (Thought Patterns) ในสิ่งที่เป็นนามธรรมให้มีคุณลักษณะ เป็นรูปธรรม ทำให้ความเข้าใจดีขึ้น

๓. โสตทัศนวัสดุช่วยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่สามารถทำได้มากและอยู่ในระยะเวลาสั้น

๔. โสตทัศนวัสดุทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์และก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและเรียนรู้ได้มากมายหลายอย่าง (depth and variety of learning)

๖ Robert E. De Kieffer, Audio - Visual Instruction, (The Center for Applied Research in Education Inc., New York. 1965) P.3

Quoting: Edgar Dale, et-al, "Visual Education" in Encyclopedia of Educational Research, edited by Walter S. Monroe (New York: The Macmillan Company 1941)

๕. โสตทัศนวัสดุก่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางความเข้าใจ (Growth of understanding)

๖. โสตทัศนวัสดุให้ประสบการณ์ที่เป็นจริงซึ่งจะเร้าให้ผู้เรียน มีกิจกรรม ควบตนเอง

๗. โสตทัศนวัสดุจะเร้าให้ผู้เรียนใฝ่ที่จะหาความรู้เพิ่มเติม

ดังนั้นการสอนภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องอย่างยิงที่จะนำโสตทัศนูปกรณ์มาใช้ ในการเรียนการสอน เช่นภาพยนตร์ ฟิล์มสตริป สไลด์ แผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียง หอปฏิบัติการทางภาษาและอื่น ๆ เป็นต้น การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยดังที่ใดกล่าว ถึงหน้าที่ของมหาวิทยาลัยในตอนต้น เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้ เรียนเป็นผู้ที่มีการศึกษา สิ่งหนึ่งที่หนึ่งที่ต้องคำนึงถึงคือให้ผู้เรียนได้มีประสิทธิภาพในการใช้ ภาษาต่างประเทศที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพ การใช้โสตทัศนูปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศก็จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ อันจะทำให้ การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมีประสิทธิภาพที่ดี

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์ในการสอนภาษาต่าง - ประเทศระดับมหาวิทยาลัย ว่ามีสภาพปัจจุบันอย่างไรเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์ มี ความก้าวหน้าเพียงไร ตลอดจนทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งปัญหาต่าง ๆ นี้หาก มิได้รับการแก้ไขให้ลดน้อยลงหรือขจัดให้หมดไป ก็จะเป็นอุปสรรคขัดขวางคุณภาพของการ เรียนการสอนภาษาต่างประเทศได้ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิจัยจะได้นำมารวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล เป็นข้อเสนอแนะและเป็นแนวคิดสำหรับผู้บริหารการศึกษา ซึ่ง จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและสถาบันการศึกษาในอันที่จะผลิตนิสิตนักศึกษาที่มีประสิทธิ- ภาพ เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

๑. เพื่อศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการใช้ โสตทัศนูปกรณ์ในการ สอนภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัย
๒. เพื่อศึกษาบริการทางโสตทัศน ซึ่ง เป็นประโยชน์ในการสอนภาษาต่างประเทศ ในระดับมหาวิทยาลัย
๓. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหาร เห็นความสำคัญของโสตทัศนูปกรณ์ ในการสอนภาษาต่างประเทศ
๔. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการใช้ โสตทัศนูปกรณ์ในการสอนภาษาต่างประเทศ

วัตถุประสงค์เฉพาะ

๑. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการใช้ โสตทัศนูปกรณ์ในการ สอนภาษาต่างประเทศ
 - ๑.๑ ปริมาณความถี่ของการใช้ โสตทัศนูปกรณ์
 - ๑.๒ การนำโสตทัศนูปกรณ์เข้าไปประกอบการ สอนในวิชาต่าง ๆ
 - ๑.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ โสตทัศนูปกรณ์
 - ๑.๔ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง เพื่อให้มีการ ใช้ โสตทัศนูปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อศึกษาความรู้และความสามารถของผู้สอน ในการใช้โสตทัศนูปกรณ์สำหรับสอนภาษาต่างประเทศ
 - ๒.๑ การรู้จักโสตทัศนูปกรณ์ชนิดต่าง ๆ
 - ๒.๒ ความสามารถในการใช้ เครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์
๓. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเรื่องการรู้จักโสตทัศนูปกรณ์และความถี่ในการใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการ สอนภาษาต่างประเทศ

๔. เพื่อศึกษาถึงความต้องการและความจำเป็นในการใช้เครื่องมือและวัสดุ
โสตทัศนต่าง ๆ ของอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศ

๕. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับผลของการใช้โสตทัศนอุปกรณ์
ประกอบการสอนภาษาต่างประเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้วางขอบเขตของการวิจัยต่อไปนี้คือ

๑. ทำการศึกษาค้นคว้าเฉพาะมหาวิทยาลัยในพระนคร จำนวน ๕ สถาบัน
คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหิดล

๒. ศึกษาเน้นหนักในคณะซึ่งมีการสอนด้านภาษา คืออักษรศาสตร์ และศิลป-
ศาสตร์ และใช้การสุ่มตัวอย่างศึกษาจากคณะต่าง ๆ ซึ่งไม่ได้สอนด้านภาษาต่างประเทศ
โดยตรง

๓. ผู้ตอบแบบสอบถาม คืออาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นอาจารย์
คนไทยและอาจารย์ชาวต่างประเทศ ในมหาวิทยาลัยทั้ง ๕ แห่ง

๔. ภาษาต่างประเทศกึ่งกล่าว คือภาษาต่างประเทศซึ่งสอนอยู่ในหลักสูตร
ของแต่ละคณะในมหาวิทยาลัย คือภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อาจสรุปผลได้ว่าไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร เนื่องจากสาเหตุดังนี้
คือ จำนวนแบบสอบถามซึ่งแจกไปยังอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศทั้ง ๕ สถาบัน ได้
รับคืนจำนวนน้อยกว่าที่ควรจะเป็น และผู้ตอบแบบสอบถามบางท่านตอบไม่ครบทุกข้อ หรือ
อาจตอบแบบสอบถามไม่ตรงกับความเป็นจริง นอกจากนี้แบบสอบถามบางข้อมีข้อความที่สื่อ
ความหมายไม่เหมาะสมกับผู้ตอบบางท่าน

คำจำกัดความ

โสตทัศนูปกรณ์ หมายถึงอุปกรณ์ ซึ่งผู้เรียนได้เห็นหรือได้ยิน หรือทั้งได้เห็นและได้ยิน ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ

คำว่าโสตทัศนูปกรณ์ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Audio-Visual Aids หรือ Instructional Aids หรือ Teaching Aids คำว่า Audio-Visual Aids นี้เป็นคำที่มาจากภาษาละติน^๗ audio จากจากคำว่า audire แปลว่า ได้ยิน (to hear) และ visual มาจากคำว่า visus แปลว่าการเห็น (seeing or sight) โสตทัศนูปกรณ์รวมทั้งประสบการณ์ (experiences) และเครื่องมือ (devices) ซึ่งใช้ในสถานการณ์การเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการฟังและการดู

คุณค่าของการวิจัยและประโยชน์ที่จะได้รับ

การวิจัยเรื่องนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้คือ

๑. จะได้ทราบข้อเท็จจริงและขอบเขตของการใช้โสตทัศนูปกรณ์ในการสอนภาษาต่างประเทศในระดับมหาวิทยาลัย

๒. จะเป็นแนวทางและแนวความคิดอันสำคัญแก่ผู้บริหารการศึกษาในสถาบันการศึกษาให้เห็นถึงความสำคัญ และความจำเป็นของโสตทัศนูปกรณ์ในการสอนภาษาต่างประเทศ เพื่อที่จะได้ส่งเสริมงานด้านโสตทัศนมากขึ้น

๓. จะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ เพื่อที่จะได้ให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

^๗

Robert E. de Kieffer, Audiovisual Instruction. (The Center for Applied Research in Education Inc., New York 1965.)

การวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเกี่ยวกับการใช้ไวยากรณ์ในการสอนภาษาต่างประเทศในระดับมหาวิทยาลัย ในพระนคร ยังไม่มีผู้ใดเคยทำมาก่อน มีแต่การวิจัยต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับการใช้ไวยากรณ์สอนภาษาอังกฤษ การสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไป และการใช้ไวยากรณ์ในการสอนระดับอุดมศึกษา เป็นต้น ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้พอจะสรุปได้ดังนี้คือ

ในปี พ.ศ.๒๕๐๗ ดวงรัตน์ ประคับแก้ว^๔ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนครและธนบุรี" ปรากฏผลการวิจัยดังนี้คือ

นักเรียนส่วนมากชอบเรียนภาษาอังกฤษ แต่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชานี้ เนื่องจากตนมีความรู้พื้นฐานไม่ดี คะแนนที่ได้จึงไม่ดี ความต้องการของนักเรียนส่วนมากคือต้องการเรียนภาษาต่างประเทศ โดยมีไวยากรณ์ เช่น เทปบันทึกเสียง และเครื่องเล่นหรืออุปกรณ์ประกอบการเรียน นอกจากนี้นักเรียนยังสนใจและต้องการฝึกหัดฟัง พูด อ่าน และเขียนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อจะได้มีความรู้ทางภาษาอังกฤษอย่างดี

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

ในการสอนภาษาอังกฤษนั้น ควรให้นักเรียนได้เห็นประโยชน์ของการเรียนว่านักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน หรือเรียนต่อชั้นสูงได้ สร้างทัศนคติที่ดี ควรมีอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาอังกฤษให้นักเรียนเพื่อฝึกทักษะทางการฟัง พูด อ่าน เขียน อย่างสม่ำเสมอ

^๔ ดวงรัตน์ ประคับแก้ว, "การสำรวจปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ของโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนครและธนบุรี" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๘

ในปี พ.ศ.๒๕๑๓ เมตตา บุญยากร^๕ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการ
สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครราชสีมา" ผลของการวิจัยสรุปได้
ดังนี้ คือ ปัญหาในด้านวิชาการคือครู จำนวนไม่น้อยไม่ได้เตรียมการสอน และครูส่วนมาก
ใช้วิธีสอนทั้งแบบเก่าและใหม่ ทำให้ผลการสอนไม่ได้ผลดี แบบเรียนยังไม่เหมาะสม
โรงเรียนส่วนมากยังขาดอุปกรณ์การสอน โรงเรียนราษฎรบางแห่งไม่มีอุปกรณ์การสอน
ครูส่วนมากไม่ได้จัดกิจกรรมใด ๆ ทั้งในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร นับเป็น
การไม่ส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์มากเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

โรงเรียนควรจัดหางบประมาณเพื่อใช้เกี่ยวกับด้านอุปกรณ์การสอน โดยเฉพาะ
และจัดหาอุปกรณ์การสอนให้มากขึ้น และควรปรับปรุงจำนวนนักเรียนในชั้นและจำนวน
ชั่วโมงสอนของครู เพื่อประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนราษฎร
ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเพิ่มเติมภาษาอังกฤษให้มากขึ้น ครูควรพยายามศึกษา
หาความรู้เพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงวิธีสอน เนื้อหาวิชา การใช้อุปกรณ์การสอน และการ
วัดผลของนักเรียน

ในปี พ.ศ.๒๕๑๐ นายวินัย งามแสง^{๑๐} ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การ
ใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนและวิทยาลัยตามโครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาอาชีวศึกษา"

^๕ เมตตา บุญยากร, "ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนคร-
ราชสีมา" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย ๒๕๑๓

^{๑๐} วินัย งามแสง, "การใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนและวิทยาลัยตามโครงการเงินกู้
เพื่อการพัฒนาอาชีวศึกษา" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๐

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงกิจกรรมทางสื่อทัศนศึกษาของโรงเรียนและวิทยาลัย ความสามารถและปริมาณในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์และเพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการของครูเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ปรากฏผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้ คือ ครูส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับสื่อทัศนูปกรณ์พอสมควร และมีปริมาณการใช้สื่อทัศนูปกรณ์มากที่สุดคือกระดานดำ รองลงมาคือของตัวอย่าง ส่วนได้ออรามา นั้นใช้น้อยที่สุด นอกจากนี้ยังได้พบว่าครูไม่ใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนในบางชั่วโมง เพราะไม่มีศจความรู้ในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ชนิดที่ต้องการ ปัญหาและอุปสรรคคือ จำนวนสื่อทัศนูปกรณ์ของโรงเรียนและวิทยาลัย มีน้อย ส่วนความต้องการของครู คือ ต้องการให้มีห้องวัสดุและเครื่องมือในการผลิตให้พร้อม

Kenneth M. McIntyre ^{๑๑} แห่งมหาวิทยาลัย North Carolina

ได้ทำการศึกษาเรื่อง "Studies of Obstacles to Use of New Media in Higher Education" การศึกษานี้เป็นการค้นหาอุปสรรคในการใช้สื่อชนิดใหม่ ๆ ของครู

วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย และพยายามที่จะพัฒนาเทคนิคในการปรับปรุงความสามารถของครู อาจารย์ในสถาบัน ในการที่จะใช้สื่อใหม่ ๆ ในการสอน ผลของการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้ คือ สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อชนิดใหม่ ๆ นั้น อาจารย์จำนวน ๔๐% เห็นว่าปัญหาสำคัญคือ มีการสนับสนุนทางการเงินจำนวนจำกัดในการซื้อหรือยืมวัสดุ

อาจารย์จำนวน ๕๗% เห็นว่าไม่มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับบทเรียน เป็นปัญหาอย่างยิ่ง

อาจารย์จำนวน ๔๓% เห็นว่าปัญหาคือไม่มีการให้ขอสนเทศ (information) เกี่ยวกับวัสดุซึ่งทางวิทยาลัยมีอยู่

^{๑๑}

James W. Brown and James W. Thornton Jr., New Media in Higher Education, (Association for Higher Education and the Division of AU Instructional Services of the National Education Association,) P.140

อาจารย์ ๔๒ % เห็นว่าขาดผู้ช่วยทางเทคนิคในการเตรียมวัสดุ
 อาจารย์ ๔๐ % เห็นว่าปัญหาคือไม่มีเวลาเตรียมวัสดุ
 ส่วนอาจารย์ ๓๘ % เห็นว่าปัญหาคือการไม่มีความสะดวกในการใช้วัสดุอุปกรณ์
 ๓๔ % ของผู้ตอบเห็นว่าสไลด์ ภาพยนตร์และโสตทัศนูปกรณ์อื่น ๆ ช่วยให้มี
 การเรียนการสอนในชั้นใหญ่ได้ผลดียิ่ง (ชั้นใหญ่ คือมีนักเรียนมากกว่า ๒๕ คนขึ้นไป)
 ๕๓ % ของผู้ตอบเห็นว่า ถ้ามีบุคคลากรเพียงพอ และมีงบประมาณมากพอ
 คนก็จะสามารถเตรียมและวัดผลของโสตทัศนูปกรณ์ที่ตนใช้สอน

ในปี ๑๙๕๕ Sofia Lozano Prudenciado^{๑๒} ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ
 โปรแกรมโสตทัศนศึกษา สำหรับวิทยาลัยฟิลิปปินส์ ซึ่งผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ครั้งนี้ คือ
 เพื่อเสนอแนะการจัดโปรแกรมโสตทัศนศึกษาที่จะสามารถจัดให้มีขึ้นได้ โดยคำนึงถึงแหล่ง
 อุปกรณ์ที่เป็นพื้นฐานและความต้องการของวิทยาลัยในฟิลิปปินส์ ผลของการวิจัยพอสรุปได้
 ดังนี้

อาจารย์บางคนไม่เห็นความสำคัญของโสตทัศนศึกษา แต่ก็มีอาจารย์อีกส่วน
 หนึ่งที่ไม่เห็นความสำคัญและไม่สนใจเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา

หน่วยโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยเป็นหน่วยหนึ่งต่างหาก ซึ่งอยู่ในแผนกวิชา
 การ ในด้านงบประมาณทางโสตทัศนศึกษา ยังไม่เพียงพอและไม่มีงบประมาณที่แน่นอน
 ด้านการบริหารงานทางโสตทัศนศึกษา ยังไม่มีการจัดอย่างดีและถูกต้องตามหลัก เช่นขาด
 การทำงานด้านการผลิต ไม่มีการเลือกที่ดีพอ ตลอดจนด้านการเก็บรักษา การให้ยืมและ
 การประเมินค่า ยังไม่มีหลักการที่ดี เกี่ยวกับการให้ความรู้ทางโสตทัศนศึกษาแก่ครูอาจารย์

^{๑๒}

Sofia Lozano Prudenciado, "A Proposed Audio-Visual Program
 for the Philippine Normal College" Thesis Abstract Series
 1955 - 1956, No.7 (Indiana: Indiana University, 1965)
 P.239 - 244

มีบ้างก่อนเขาประจำการ แต่ระหว่างประจำการนั้น ยังขาดการอบรมให้ความรู้ ความ
 ท้องการของวิทยาลัยเหล่านี้ คือต้องการที่จะมีศูนย์โสตทัศนศึกษาซึ่งมีงบประมาณทางการ
 เงินอย่างเพียงพอ มีเครื่องอำนวยความสะดวกและโสตทัศนูปกรณ์อย่างพร้อม ประกอบ
 กับมีบุคคลากร ในการทำงานด้านโสตทัศนศึกษาและให้ความรู้ทางโสตทัศนศึกษาแก่ครูเพิ่ม
 ขึ้น

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๘ Richard Allan Margoles^{๑๓} ได้ศึกษาค้นคว้า
 วิจัยถึงทัศนคติและอุปสรรคในการใช้สื่อทางการศึกษา ซึ่งทางมหาวิทยาลัยจอร์เจีย
 อาจารย์ในคณะต่าง ๆ ผลของการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้คือ เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือและ
 วัสดุโสตทัศนศึกษาในการสอน ผู้สอนนิยมใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะมากที่สุด ใช้กระ
 ดานคำในอันคัมบรองลงมา และใช้เครื่องฉายภาพทับกับเครื่องช่วยสอนในอันคัมบที่น้อยที่สุด

เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษามากน้อยเพราะ

004619

- โสตทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ไม่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาที่สำคัญใดหมด
- เสียเวลามากในการ เตรียมตัวและจัดเลือกโสตทัศนวัสดุ
- ครูส่วนมากไม่มีความรู้หรือได้รับการอบรมการใช้เครื่องมือโสตทัศน
 มาก่อน
- ขาดแคลนห้องเรียนที่เหมาะสมสำหรับใช้เครื่องมือและวัสดุโสตทัศน
- โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้อยู่ส่วนมากมักชำรุดและเก่าล้าสมัย

๑๓

Richard Allan Margoles, A Study of Media Use, attitudes and
 barriers as measurement for evaluating the influence of
 entramedia support service faculty teaching in class-
 room. (Doctorial dissertation, Michigan, State University,
 1969)

- ไม่ได้รับ โสภทัณฑ์ตามที่ต้องการใช้
- มีงบประมาณทาง โสภทัณฑ์น้อย
- โสภทัณฑ์ที่มีใช้ยังไม่ค่อยน่าสนใจหรือนำมาใช้
- ภาควิชาต่าง ๆ ไม่สนับสนุนในการใช้ โสภทัณฑ์ต่าง ๆ

ผู้วิจัยได้เสนอแนะหลักการ สร้างทัศนคติที่ดีแก่อาจารย์ต่อการ ใช้ โสภทัณฑ์

๑. หัวหน้าศูนย์ โสภทัณฑ์ศึกษาต้องพยายามสร้างบรรยากาศให้อาจารย์พอใจในการใช้ โสภทัณฑ์
๒. หัวหน้าศูนย์ โสภทัณฑ์ศึกษาต้องวางนโยบายของศูนย์ โสภทัณฑ์ศึกษาร่วมกับอาจารย์ผู้สอน
๓. พยายามสร้างทัศนคติที่ดีแก่อาจารย์ในการใช้ โสภทัณฑ์ ในการสอนแต่ละครั้ง

นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัยต้องให้ความสนับสนุนในด้านบริการ เครื่องมือและวัสดุ โสภทัณฑ์ พัฒนาระเบียบวิธีสอนให้ก้าวหน้า สนับสนุนให้มีศูนย์วัสดุการศึกษา (IMC) อีกด้วย